

Sygn. akt III CSK 385/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa Q. S.A. w W.
przeciwko Z. [...] "E." [...] sp. j. w K.
o zapłatę ,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] w wyniku apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądającego od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 79.479,40 zł z ustawowymi odsetkami określonymi w sentencji wyroku, zmienił ten wyrok jedynie w zakresie daty początkowej ustawowych odsetek, którą określił na datę późniejszą, a w pozostałej części oddalił apelację.

Sądy obu instancji uznały między innymi, że strony łączyła umowa sprzedaży urządzeń oraz umowa o dzieło w postaci zaprogramowania i uruchomienia systemu. W toku procesu dotyczącego rozliczenia umów, strony w dniu 20 grudnia 2012 r. zawarły pozasądowe porozumienie, uznane przez Sądy za ugodę przewidzianą w art. 917 k.c., w którym ustaliły wierzytelności strony pozwanej wobec strony powodowej z tytułu tych umów na kwoty 148.401,11 zł i 54.275,80 zł i stwierdziły, że po wzajemnych kompensatach, do zapłaty pozostały jeszcze kwoty 70.000 zł. oraz 9.479,40 zł. Uznając zatem, że w ugodzie tej strony określiły wysokość należności, którą obowiązana jest jeszcze zapłacić strona pozwana, Sądy w tym zakresie uwzględniły powództwo.

W skardze kasacyjnej strona pozwana uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt.1, 2 i 4 k.p.c.

Jako występujące w sprawie zagadnienie prawne przedstawiła pytanie: „czy porozumienie w przedmiocie kompensaty wzajemnych wierzytelności stanowi ugodę w rozumieniu przepisu art. 917 k.c.?”

Wskazując się na potrzebę wykładni powołała się na występujące w orzecznictwie rozbieżności co do wykładni art. 917 k.c. i konieczność wskazania czy wzajemne ustępstwa stanowią przedmiotowo istotne elementy ugody, czy też może być kwalifikowane jako ugoda porozumienie nie zawierające żadnych ustępstw w zakresie wzajemnych roszczeń stron oraz czy dla kwalifikacji porozumienia jako ugody niezbędne są ustępstwa obu stron, czy wystarczą ustępstwa jednej strony. Wskazała też na potrzebę wykładni art. 213 § 2 w zw. z art.

227 k.p.c. poprzez wskazanie czy zawarcie w toku postępowania porozumienia w przedmiocie kompensaty stanowi uznanie powództwa przez pozwanego i czy zwalnia stronę powodową z obowiązku dowodzenia wysokości nieobjętej potrąceniem części dochodzonego roszczenia.

Stwierdzając zaś, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona strona pozwana zarzuciła, iż Sąd nie rozpoznał istoty sprawy, a wskazane uchybienia Sądu Apelacyjnego uniemożliwiają prawidłową kontrolę wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, strona, która jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 i 2 k.p.c. powinna przedstawić występujące w sprawie zagadnienie prawne przez odpowiednie sformułowanie jako ogólnego, abstrakcyjnego pytania prawnego o uniwersalnym charakterze powstałego na tle określonego przepisu prawa oraz przedstawić w pogłębionym wywodzie prawnym kontrowersje i rozbieżne oceny prawne występujące na tle tego zagadnienia. Natomiast odwołanie się do konieczności wykładni ze względu na występujące w orzecznictwie rozbieżności wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, przedstawienia zakresu tych wątpliwości oraz wskazania rozbieżnych orzeczeń sądowych wynikających z dokonania różnej wykładni przepisu. W obu przypadkach skarżący obowiązany jest wykazać, że zagadnienie prawne jest tak istotne a wątpliwości interpretacyjne tak poważne, iż wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz także dla rozwoju judykatury i ujednolicenia orzecznictwa (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, niepubl.).

Skarżący nie wykazał tych okoliczności.

Postawione pytanie nie stanowi zagadnienia prawnego, gdyż odpowiedź na nie wymaga rozstrzygnięcia abstrakcyjnych kontrowersji czy rozbieżnych ocen prawnych na tle stosowania przepisu art. 917 k.c., których zresztą skarżący nie przedstawił, lecz zależy od jednostkowej oceny konkretnego stanu faktycznego ustalającego, co było przedmiotem porozumienia oraz wzajemnie dokonanych kompensat. Jest to zatem pytanie o zakwalifikowanie charakteru porozumienia kompensacyjnego, na które odpowiedź zależy wyłącznie od ustaleń faktycznych sprawy oraz ich oceny i nie ma charakteru ogólnego ani uniwersalnego.

Skarżący nie wykazał także, że wykładnia powołanych przez niego przepisów wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Niewątpliwie nie przedstawił żadnych rozbieżnych orzeczeń sądowych zapadłych na tle wykładni art. 917 k.c., a jedynie wskazał, że wyroki zapadłe w sprawie są jego zdaniem niezgodne ze stanowiskiem zajęтым przez Sąd Najwyższy we wskazanym przez niego wyroku, przy czym jego ocena w tym przedmiocie wynika z twierdzenia, że porozumienie zawarte w sprawie miało wyłącznie charakter kompensacyjny, podczas, gdy Sądy przyjęły, iż zawierało ono także wspólne określenie przez strony wysokości zadłużenia strony pozwanej. Wskazana zatem przez skarżącego potrzeba wykładni art. 917 k.c. czy też przedstawione na tle tego przepisu pytanie nie wynikają z rzeczywistych wątpliwości prawnych i interpretacyjnych lecz z przyjęcia przez pozwanego odmiennych niż Sądy obu instancji ustaleń faktycznych i oceny treści oraz charakteru konkretnego porozumienia będącego przedmiotem sprawy, co niewątpliwie nie wypełnia przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 i 2 k.p.c.

Podobnie, stwierdzić należy, że nie występują w sprawie wskazane przez pozwanego wątpliwości interpretacyjne dotyczące art. 213 § 2 w zw. z art. 227 k.p.c. przede wszystkim dlatego, iż Sąd Apelacyjny nie przyjął, że określenie w ugodzie stron wysokości zadłużenia pozwanego stanowiło uznanie długu.

Pozwany nie wykazał także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa przez Sąd Apelacyjny, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez

potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.). Sam zarzut nierozpoznania istoty sprawy wywodzony z twierdzenia, iż w wyniku bezpodstawnego uznania porozumienie z dnia 20 grudnia 2012r. za ugodę ustalającą między innymi wysokość zadłużenia pozwanego, Sąd nie ustalił okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, niewątpliwie nie jest wystarczający do uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona we wskazanym wyżej rozumieniu.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.